

Aan Raad van State
Postbus 20019
2500EA Den Haag

Van F. Poels en N. Beerepoot
De Laars 13
2064 JZ Spaarndam

Datum Haarlem, 18 september 2015

Nummer 201408308/1/R1

Onderwerp Haarlemmerliede en Spaarnwoude, bp Buitengebied

RAAD VAN STATE	
INGEKOMEN	
23 SEP. 2015	
ZAAKNR.	
AAN.	PAR.
BEHANDELS	DD

Geachte leden van de Raad van State,

Dank u voor het toesturen van het uitgebreide deskundigenverslag van St AB. Bij deze willen wij graag een korte zienswijze indienen op het uitgebreide deskundigenverslag van St AB van 25 augustus 2015. Het betreft een zienswijze op het beroep van Poels en Beerepoot (1E).

Feitelijke situatie

Bij de omschrijving van de feitelijke situatie staat ook steeds vermeld of dit al dan niet bestemd was. Mbt tot de parkeerterreinen is daar in het deskundigenverslag een omissie.

Op p.47 staat bij de omschrijving van de feitelijke situatie omschreven "De gronden aan de zuidzijde van het perceel – de entree van het perceel – zijn ingericht met bomen en grasland waarin plastic drainagematten liggen ten behoeve van het parkeren van auto's (zie foto's 5-7 van de fotobijlage in bijlage StAB-4.4). Hier kunnen circa 15-20 auto's worden geparkeerd." Deze parkeerterreinen zijn niet vergund (zie ons beroep van september 2014). De plastic drainagematten zijn aangelegd voor de definitieve vergunning was vergeven. De voorlopige vergunning is door de rechter op 2 november 2009 vernietigd, mede met het argument dat dit potentiële natuurwaarden zou aantasten in EHS-gebied. Vervolgens is alles zonder vergunning blijven liggen, heeft de gemeente niet handhavend opgetreden en heeft de gemeente de beslissing van de rechter feitelijk naast zich neergelegd.

Soortenlijst

Op p.55 staat dat geen stukken bekend zijn met inventarisaties van soorten die beschermd zijn in het kader van de Flora- en faunawet. De onderzoeker had ons deze lijst niet gevraagd. Bij deze kunnen we u mededelen dat op het De Laars de gele rugstreepd, de roerdomp, de ijsvogel en de snor meerdere malen zijn gesignaleerd. Er is een vermoeden van de aanwezigheid van de Noorse woelmuis en de matkop (die hier precies aan de rand van zijn verspreidingsgebied zit). Deze twee soorten zijn echter nog

niet vastgesteld. Daarnaast groeit op het terrein de gele lis, dotterbloemen, gele waterkers en kunnen met goed beheer de rietorchis, echte koekoeksbloem en moerasrolklaver zich ontwikkelen. Een aantal van deze soorten is terug te vinden op de 'rode lijst'. In 2010 heeft de bewonersvereniging een quickscan laten uitvoeren door onderzoeksbureau Regelink. Deze is bijgevoegd bij deze zienswijze. Dit gaat over de gehele Laars maar soms ook specifiek over De Laars 14 waar Dynamique gevestigd is. Zo is over de aanwezigheid in 2010 over vleermuizen te lezen (p. 15 van de Quickscan uit 2010, Regelink): "6.1 Vleermuizen. Het plangebied wordt bijna zeker als foerageergebied gebruikt door een aantal vleermuissoorten. Gewone en ruige dwergvleermuis hebben mogelijk hun vaste rust- en/of verblijfplaats in de aanwezige schuren van de bewoners en in het gebouw van het Buitensportcentrum Dynamique. De twee wilgen met spleten en hollen dienen mogelijk ook als verblijfplaats van gewone en ruige dwergvleermuis. en mogelijk ook voor gewone grootoorvleermuis. Alle vleermuissoorten zijn zwaar beschermd volgens de Flora- en faunawet." Deze tekst lijkt tegenstrijdig met de conclusies zoals te lezen op p.53 van het rapport van StAB die verwijst naar een rapport van Els & Linde BV (van maart 2013). De (potentiele) natuurwaarden waren in ieder geval in 2010 aanwezig.

Tenten

Tot onze verbijstering wordt op p.55 het gebruik van de bestemming nogmaals opgerekt door de uitspraak van een vertegenwoordiger van de gemeente dat het bijplaatsen van tenten mogelijk zou kunnen zijn. Kamperen en tenten waren in alle eerdere bestemmingsplannen uitgesloten en ook in het ontwerp bestemmingsplan was dat zo. Door de toelichting van deze ambtenaar lijkt het alsof ook gekampeerd kan worden en het terrein dus feitelijk wederom intensiever gebruikt kan gaan worden. Het maximum van 24 personen die op deze locatie kunnen overnachten, kan op die manier opgerekt worden. Een motivatie voor deze aanpassing tav het ontwerpbestemmingsplan ontbreekt en de rechtszekerheid die een bestemmingsplan moet geven gaat door deze opmerking van de ambtenaar op de helling.

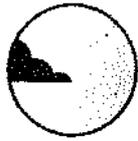
Dit doet de vrees voor overlast groeien, daar de ondernemer nu reeds horeca activiteiten onderneemt zonder horecaverunning en straks ook kampeeractiviteiten blijkt te kunnen ondernemen. Juist omdat de ondernemer op deze prachtige plek de grenzen opzoekt van wat op deze locatie mogelijk is en daar soms overheen gaat, dringen wij aan op heldere kaders en rechtszekerheid voor iedereen. Deze geeft dit bestemmingsplan niet, zo blijkt al uit de uitleg van de ambtenaar die voor meerdere interpretaties vatbaar is.

Tenslotte wordt op p.52 'volledigheidshalve' verwezen naar een wijziging van de EHS die op 7 oktober 2014 is vastgesteld. Het bestemmingsplan is echter op 24 juni 2014 vastgesteld. Het lijkt ons wonderlijk als bouwen in de EHS op 24 juni 2014 verboden is, maar na goedkeuring van het bestemmingsplan legaal wordt gemaakt, zodat het bestemmingsplan alsnog met die motivering voldoet.

Tot zover.

Met vriendelijke groet,

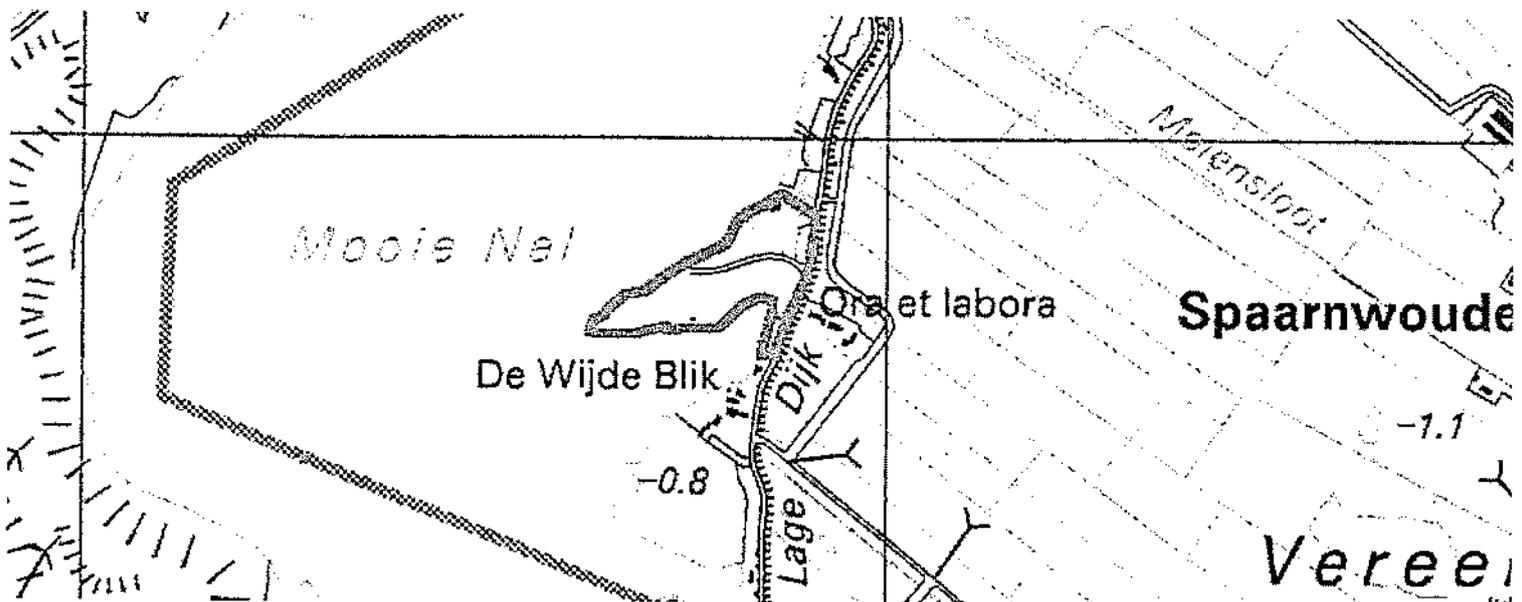
F. Poels en N. Beerepoot

Regelink
Ecologie & Landschap

Ecologische quickscan de Laars, Spaarndam

In het kader van een natuurwaardenonderzoek.

Colofon

Tekst, foto's en samenstelling	E.K.M. Kuijs
In opdracht van	Bewonersvereniging de Laars
Naam opdrachtgever	Mathilde Renes
Rapportnummer	RA10109-01
Status rapport	Definitief
Datum oplevering rapport	27 mei 2010
Aantal pagina's	29
Collegiale toets	M. van der Hout
Wijze van citeren	Kuijs, E.K.M., 2010. Ecologische quickscan de Laars, Spaarndam in het kader van een natuurwaardenonderzoek. Rapport RA10109-01, Regelink Ecologisch onderzoek, Rheden.

Regelink Ecologie & Landschap
Papenweg 5
6261 NE Mheer
06-55738510
info@regelink.net
www.regelink.net

Lid Netwerk Groene Bureaus

Inhoudsopgave

1. Inleiding	7
1.1 Aanleiding	7
1.2 Doel	7
1.3 Leeswijzer	7
2 Natuurwetgeving	9
2.1 Flora- en faunawet	9
2.2 Natuurbeschermingswet	9
2.3 Rode Lijst	9
3 Werkwijze	11
4 Omschrijving plangebied	13
5 Resultaten	15
5.1 Zoogdieren	15
5.2 Vogels	16
5.3 Amfibieën en vissen	17
5.4 Reptielen	17
5.5 Libellen en dagvlinders	17
5.6 Overige ongewervelden	17
6 Conclusies en aanbevelingen	19
6.1 Vleermuizen	19
6.2 Muizen	19
6.3 Vogels	20
6.4 Amfibieën	20
6.5 Samenvatting	20
7 Literatuur	21
Bijlage 1 Fotoimpressie plangebied	23
Bijlage 2 Vogels met jaarrond beschermde nesten	29

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Bewonersvereniging de Laars bewoont woonboten gelegen langs de Laars. De bewonersvereniging wil de natuurwaarden op het schiereiland de Laars behouden. Om dit te bereiken willen zij graag in kaart laten brengen welke beschermde flora- en fauna op schiereiland de Laars voorkomt. Voorafgaand aan dit natuurwaarden onderzoek is eerst een quickscan uitgevoerd om op basis van de aanwezige habitats en de verspreiding van beschermde flora- en fauna te onderzoeken welke zeldzame en beschermde soorten uit de Flora- en faunawet in het plangebied aanwezig zijn of er voor zouden kunnen komen.

1.2 Doel

Door middel van deze quickscan worden de volgende vragen beantwoord:

- Welke, middels de Flora- en faunawet beschermde flora en fauna komen potentieel voor op het plangebied?
- Naar welke soorten is het zinvol soortspecifiek onderzoek uit te laten voeren?

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de Nederlandse natuurbescherming kort beschreven. In hoofdstuk 3 staan de werkwijze en inspanning samengevat, terwijl in hoofdstuk 4 een beschrijving van het plangebied volgt. In hoofdstuk 5 worden de resultaten van de flora- en faunainventarisatie gepresenteerd. In hoofdstuk 6 zijn de conclusies en aanbevelingen opgenomen. Tevens is een literatuurlijst opgenomen (hoofdstuk 7), alsmede een fotoimpressie van het gebied

2 Natuurwetgeving

In dit hoofdstuk wordt kort beschreven hoe de natuur in Nederland volgens nationale en internationale wet- en regelgeving is beschermd. In Nederland zijn flora en fauna beschermd middels de Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet. Soorten kunnen ook zijn opgenomen op een zogenaamde Rode Lijst, maar deze heeft (nog) geen wettelijk status.

2.1 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is de soortgerichte implementatie van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn en bundelt de bepalingen die voorheen in verschillende wetten waren opgenomen: Vogelwet 1936, Jachtwet, Natuurbeschermingswet (hoofdstuk V: soortenbescherming), Nuttige Dierenwet 1914 en de Wet bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten. De Flora- en faunawet beschermt in beginsel soorten.

Activiteiten waarbij schade gedaan wordt aan beschermde dieren of planten zijn verboden, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het "nee, tenzij"-principe). Het is dan ook altijd zaak om waar mogelijk activiteiten zonder schade aan beschermde dieren en planten uit te voeren.

De wet erkent de intrinsieke waarde van het in het wild levende dier. In de wet is dan ook een zorgplicht opgenomen: iedereen moet 'voldoende zorg' in acht nemen voor alle (beschermde en niet beschermde) in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving.

2.2 Natuurbeschermingswet

In oktober 2005 is de 'gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998' in werking getreden. De gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 (Nbwet) richt zich op de bescherming van gebieden die zijn aangewezen als Vogel- of Habitatrichtlijngebied. Deze gebieden vallen onder Natura 2000, een samenhangend Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. Daarnaast is de Nbwet ook van kracht voor de Beschermde Natuurmonumenten en op gebieden die de minister van LNV heeft aangewezen ter uitvoering van internationale verdragen en verplichtingen, zoals wetlands (waterrijke gebieden).

De wet stelt dat projecten die een significant negatief effect kunnen hebben op de aanwezige habitats of op in het gebied aanwezige soorten, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning. Een vergunning wordt alleen verleend wanneer alle aspecten die met het project verband hebben (zowel op zichzelf als in combinatie met andere projecten) onderzocht zijn. Bij twijfel wordt geen vergunning verleend.

Om te weten of eventuele effecten significant zijn dient altijd een passende beoordeling gemaakt te worden. Onderhavige quickscan is nadrukkelijk geen passende beoordeling.

2.3 Rode Lijst

De Rode Lijst geeft een overzicht van soorten waarmee het aantalsmatig bezien in

Nederland niet of minder goed gaat. Bij vogels zijn er ook soorten opgenomen waarvoor Nederland een speciale internationale verantwoordelijkheid heeft. Als een soort op de Rode Lijst staat, betekent dat dat de soort de laatste jaren (sterk) in aantallen is achteruit gegaan, maar het hoeft niet altijd te betekenen dat de soort in zijn voortbestaan is bedreigd, of beschermd dient te worden middels de Flora- en Faunawet of de Natuurbeschermingswet.

3 Werkwijze

De volgende methoden zijn bij het onderzoek gebruikt:

1. Op dinsdag 20 april werd plangebied de Laars, Spaarndam door E.K.M. Kuijs bezocht. Daarbij zijn de in het plangebied aanwezige ruimtelijke structuren en ecotopen¹ geïnventariseerd, waarbij de volgende instrumenten zijn gebruikt:

- verrekijker
- fotocamera

2. Door middel van literatuuronderzoek is gekeken welke beschermde flora en fauna in de ruime omgeving van het plangebied recentelijk is waargenomen. Daarbij is gebruik gemaakt van de meest recente verspreidingsatlassen van flora- en faunagroepen (al dan niet online) en voor zoogdieren ook van de literatuurlijst op www.zoogdiervereniging.nl. Voorts is gezocht naar onderzoeksrapporten via Google.

3. Aan de hand van het veldbezoek en de geraadpleegde literatuur is op basis van *expert judgement* een inschatting gemaakt over welke beschermde flora en fauna en bijbehorende functies potentieel in het plangebied zouden kunnen voorkomen.

4. Uit de analyse van de uit 1-3 volgende resultaten volgt een advies ten aanzien van het nut van vervolgonderzoek

¹ Een ecotoop is het kleinste, ecologisch nog te onderscheiden gebied dat een relatief homogene ruimtelijke gebiedseenheid is.

4 Omschrijving plangebied

Het plangebied betreft schiereiland de Laars, Spaarndam, in de provincie Noord-Holland. In de figuur op het titelblad is de begrenzing van het plangebied weergegeven. Het plangebied ligt voor een groot gedeelte in de Mooie Nel en grenst in het noorden, westen en zuiden aan dit water. In het oosten wordt het begrensd door de Langedijk met daarachter liggende polders. Langs de oevers zijn in totaal 13 woonboten gelegen die ieder een stukje tuin op de Laars hebben. In het noorden van het plangebied is een buitensportcentrum gevestigd en in de punt in het westen de scouting. In het plangebied zijn verschillende vogelhuisjes opgehangen.

De Mooie Nel staat in direct contact met het Spaarne en het Noorzeekanaal, waardoor er sprake is van een wisselende waterstand die ook invloed heeft op de grondwaterstand op de Laars.

Op het plangebied zijn door de bewoners verschillende vogelhuisjes opgehangen.

In totaal heeft het de Laars een oppervlakte van ongeveer 1-2 hectare.

Binnen het plangebied zijn de volgende ecotopen aanwezig (zie ook Bijlage 1):

- Met riet begroeide oeverzones
- Vochtige, verruigde verlandingszones met o.a. riet, harig wilgenroosje, brandnetel, braam en dotterbloem.
- Opgaand wilgenstruuel,
- Hoge, grote (knot)wilgen, els en populieren (zonder holen of spleten)
- Twee wilgen met spleten en een holte
- Enkele kleine slootjes < 1 meter breed, die in verbinding met de Mooie Nel staan
- Enkele kleine slootjes < 1 m breed, die van het open water zijn afgesloten en zich over het algemeen in een vergevorderd verlandingsstadium bevinden.
- Enkele poelen en vijvers waarin op het moment van bezoek weinig water stond
- Een klein stukje grasland op het gedeelte van de scouting
- Enkele kleine schuurtjes met dakpannen, zonder houten betimmering of spouwmuren
- Tuinen en moestuintjes

5 Resultaten

Op basis van de aanwezige ecotopen is een inschatting gemaakt over welke beschermde flora en fauna mogelijk in het plangebied voorkomt. Omdat met name de zwaarder beschermde soorten (tabel 2 en 3 van de flora- en faunawet) houvast bieden om de natuurwaarden die op de Laars voorkomen, in de toekomst te beschermen, richt dit hoofdstuk zich vooral op die soorten.

Vaatplanten

Het plangebied bestaat voornamelijk uit voedselrijke vegetatie die kenmerkend is voor verschillende stadia van verlandings. In het plangebied is de dotterbloem (tabel 1 van de Flora- en faunawet) in redelijke aantallen aanwezig. Verder worden er geen beschermde vaatplanten verwacht. Ook zijn tijdens het veldbezoek geen andere beschermde vaatplanten aangetroffen.

5.1 Zoogdieren

Grondgebonden zoogdieren

De verspreiding van grote bosmuis, veldspitsmuis en eikelmuis ligt buiten het plangebied (respectievelijk in Zuid-Limburg en de Achterhoek, Twente en Zeeuws-Vlaanderen en in Zuid-Limburg) (Broekhuizen et al., 1992, Regelink & Bosch, 2007). Deze soorten komen in het plangebied dan ook niet voor. Voor de noordse woelmuis geldt dat deze soort een natte, kruidenrijke vegetatie behoeft. Een dergelijke vegetatie is aanwezig (fig 6-9), zodat deze soort in het plangebied voor kan komen. De waterspitsmuis is gebonden aan schone wateren. Schoon water is in en rond het plangebied aanwezig, zodat ook deze soort verwacht kan worden. In het plangebied bevinden zich geen uitgestrekte rietlanden, maar de aanwezige rietlanden zijn wel aan waterfluctuaties onderhevig. Dat maakt het plangebied minder interessant voor met de noordse woelmuis en de waterspitsmuis concurrerende muizen, zoals de aardmuis. De mogelijkheid dat de noordse woelmuis en de waterspitsmuis in het plangebied voorkomen, is daarom goed aanwezig. De kat van Mathilde Renes kwam op 19 april 2010 met een muisachtige naar huis, maar dit bleek een jonge woelrat te zijn.

Vleermuizen

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor een aantal vleermuissoorten. De aanwezigheid van foeragerende vleermuizen wordt ook door de bewoners genoemd. Lijnvormige elementen zijn op het plangebied niet aanwezig, de Lagedijk kan mogelijk gebruikt worden als vliegrouwe van vleermuizen. Het is goed mogelijk dat de verschillende schuurtes en nestkasten in het plangebied gebruikt worden als verblijfplaats van een of enkele exemplaren of als zomerverblijf. Dit kunnen in beide gevallen ruige dwergvleermuis en gewone dwergvleermuis betreffen (fig 1 en 2). Ook het gebouw van het buitensportcentrum is mogelijk geschikt als verblijfplaats voor deze soorten (fig. 3). De twee wilgen met spleten en hopen zijn mogelijk geschikt voor ruige dwergvleermuis en gewone dwergvleermuis. Gezien de ligging

is er een kleine kans dat deze wilgen ook gebruikt worden door gewone grootoorvleermuizen (fig. 4 en 5). In Fout: Bron van verwijzing niet gevonden is weergegeven welke combinatie van soortfuncties mogelijk voorkomt.

		Kraamverblijfplaats	Zomerverblijfplaats	Paarverblijfplaats	Winterverblijfplaats	Vliegroute	Foerageergebied
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>		x	x			x
Ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>		x	x			x
Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>						x
Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>						
Tweekleurige vleermuis	<i>Vespertilio murinus</i>						
Gewone grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus</i>		x	x	x		x
Watervleermuis	<i>Myotis daubentonii</i>						
Meervleermuis	<i>Myotis dasycyneme</i>						
Franjestaart	<i>Myotis nattereri</i>						
Baardvleermuis	<i>Myotis mystacinus</i>						
Brandt's vleermuis	<i>Myotis brandtii</i>						

x Komt potentieel voor
 Hiervan is geen ecologische informatie bekend
 ? informatie bekend

Tabel 1: Soort-functie matrix voor potentieel voorkomende vleermuizen.

Marterachtigen

In het plangebied zijn geen sporen van marterachtigen aangetroffen. Het is dan ook niet te verwachten dat deze in het plangebied voorkomen.

Eekhoorn

In het plangebied zijn geen nesten van de eekhoorn aangetroffen. Ook is het plangebied ver afgelegen van potentieel leefgebied voor de eekhoorn.

5.2 Vogels

Vogels die aangewezen zijn als vogels met vaste rust- en/of verblijfplaatsen die jaarrond beschermd zijn (bijlage 2), zijn binnen het plangebied niet waargenomen en waarschijnlijk niet aanwezig.

Tijdens de inventarisatie zijn verschillende vogelsoorten in het plangebied waargenomen, waaronder koolmees, fitis, tijtjaf, pimpelmees, winterkoning, merel, heggemus, kraai en ekster. Het is waarschijnlijk dat deze soorten in het plangebied broeden. Er zijn twee nesten waargenomen waarschijnlijk een van een ekster (fig. 11) en mogelijk een kraaiennest. Het broeden van de roerdomp is onwaarschijnlijk omdat deze soort bijzonder verstoringsgevoelig is en er in het

broedseizoen op het plangebied weinig plaatsen zijn waar geen verstoring van de bewoners optreed.

5.3 Amfibieën en vissen

Het water dat in het plangebied aanwezig is, is naar alle waarschijnlijkheid niet geschikt voor beschermde vissoorten. De soorten die in de omgeving voorkomen zijn kleine modderkruiper, bittervoorn en rivierdonderpad. Voor kleine modderkruiper en bittervoorn zijn de watergangen die in verbinding staan met de Mooie Nel niet breed en diep genoeg. De rivierdonderpad komt waarschijnlijk in de Mooie Nel voor en mogelijk ook rond de woonboten. In het plangebied zijn verschillende amfibieën te verwachten zoals bruine kikker, meerkikkers gewone pad. Het Habitat is niet het meest geschikt voor de rugstreeppad, de rugstreeppad is een pioniersoort van open warme en droge gebieden. Hij heeft de voorkeur voor gebieden met los en zandig bodemsubstraat (Nöllert 2001). Volgens teilmee.nl zijn er rond het plangebied waarnemingen bekend van de rugstreeppad. Een bewoner geeft aan dat zij tijdens het ompspitten van aarde nabij een rioolput een rugstreeppad heeft aangetroffen, hier zijn geen foto's van maar gezien de beschrijving die zij gaf kan het inderdaad om een rugstreeppad gaan. Doordat er in de buurt van het plangebied waarnemingen bekend zijn en een bewoner mogelijk een rugstreeppad heeft waargenomen is het goed mogelijk dat er rugstreeppadden in het plangebied voorkomen.

5.4 Reptielen

In het plangebied zijn geschikte habitats aanwezig voor de ringslang, maar deze soort komt niet in de buurt van het plangebied voor (verspreidingsgegevens RAVON).

5.5 Libellen en dagvlinders

Gezien het ontbreken van voor libellen en dagvlinders aantrekkelijke ecotopen in het plangebied (water en voedselrijke vegetatie) kan het voorkomen van beschermde libellen en dagvlinders redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.6 Overige ongewervelden

Gezien het ontbreken van voor overige ongewervelden aantrekkelijke ecotopen in het plangebied (water) kan het voorkomen van beschermde overige ongewervelden redelijkerwijs worden uitgesloten.

6 Conclusies en aanbevelingen

Uit de quickscan blijkt dat het plangebied geschikt is voor een aantal soortgroepen.

- Vleermuizen
- Muizen
- Vogels
- Amfibieën

6.1 Vleermuizen

Het plangebied wordt bijna zeker als foerageergebied gebruikt door een aantal vleermuissoorten. Gewone en ruige dwergvleermuis hebben mogelijk hun vaste rust- en/of verblijfplaats in de aanwezige schuren van de bewoners en in het gebouw van het Buitensportcentrum Dynamique. De twee wilgen met spleten en hopen dienen mogelijk ook als verblijfplaats van gewone en ruige dwergvleermuis, en mogelijk ook voor gewone grootoorvleermuis.

Alle vleermuissoorten zijn zwaar beschermd volgens de Flora- en faunawet. Zij staan op tabel 3 van de Flora- en faunawet en op bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Dit houdt in dat voor de meeste ingrepen die een significant negatief effect hebben op verblijfplaatsen of essentieel foerageergebied vrijwel altijd een ontheffing nodig is. Deze ontheffing wordt echter alleen verleend als er aan alle van de hieronder genoemde punten wordt voldaan

- de ingreep is van een groot maatschappelijk belang
- er zijn geen alternatieven mogelijk
- de ingreep doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort

Om de aanwezigheid van deze soorten aan te tonen is vervolgonderzoek naar het voorkomen van de genoemde vleermuissoorten noodzakelijk. Omdat het gaat om het aantonen van de functie van het gebied voor de betreffende soorten, en niet om het uitsluiten van deze soorten is het niet nodig om het onderzoek juridisch dekkend te maken; de inventarisaties hoeven daarom niet volgens het vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur uit gevoerd te worden.

De in de eerder uitgebrachte offerte voorgestelde methode zal dan ook een redelijk beeld van geven van de functie van het gebied voor genoemde drie soorten vleermuizen.

6.2 Muizen

Gezien de verspreiding en het habitat is het goed mogelijk dat noordse woelmuis en waterspitsmuis in het plangebied voorkomen.

De noordse woelmuis is evenals de vleermuizen een tabel 3 soort (Flora- en faunawet) en staat op de bijlage IV van de Habitatrichtlijn. De waterspitsmuis staat

op tabel 3. Een ontheffing wordt in het geval van deze soorten alleen afgegeven als aan de onder 6.1 genoemde voorwaarden wordt voldaan.

Om de aanwezigheid van deze soorten aan te tonen is vervolgonderzoek naar deze muizen soorten noodzakelijk.

De voorgestelde methode in de eerder uitgebrachte offerte zal hierover een redelijk beeld geven.

6.3 Vogels

In het plangebied zijn geen vogels met jaarrond beschermde nesten te verwachten. Voor de aanwezige broedvogels geldt dat de nesten in de periode dat zij daadwerkelijk voor broedactiviteiten in gebruik zijn vallen onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Als activiteiten plaatsvinden op het moment dat de vogels geen nesten gebruiken (over het algemeen buiten het broedseizoen) plaatsvinden zal dit niet strafbaar zijn met de flora- en faunawet. Voor het broedseizoen stelt de wet geen vaste begin of eind datum, maar normaal gesproken loopt deze voor de meeste vogelsoorten van c. 15 maart tot c. 15 juli.

Aanvullend onderzoek zal meer duidelijkheid kunnen verschaffen over de verschillende soorten die daadwerkelijk in het plangebied broeden. De nesten van deze soorten zijn echter alleen beschermd op het moment dat de nesten daadwerkelijk voor broedactiviteiten in gebruik zijn. Jaarrond beschermde nesten zijn niet te verwachten, waardoor vervolgonderzoek voor deze soorten geen meerwaarde heeft.

6.4 Amfibieën

Doordat er in de buurt van het plangebied waarnemingen bekend zijn (telmee.nl) en een bewoner mogelijk een rugstreeppad heeft waargenomen is het goed mogelijk dat er rugstreeppadden in het plangebied voorkomen.

Om de aanwezigheid van deze soorten aan te tonen is vervolgonderzoek naar de rugstreeppad noodzakelijk.

Voor dit onderzoek dient het plangebied driemaal te worden bezocht, twee maal in de maanden mei en juni waarbij er s'avond naar roepende mannetjes wordt gefuisterd en er dient een bezoek plaats te vinden waarbij er naar eisnoeren, larven en of jonge rugstreeppadden wordt gezocht. Deze onderzoeken kunnen waarschijnlijk worden gecombineerd met het vleermuis onderzoek.

6.5 Samenvatting

Schiereiland de Laars dient mogelijk voor gewone- en ruige dwergvleermuis en voor de gewone grootoorvleermuis als foerageergebied en verblijfplaats. Ook dient het mogelijk als leefgebied voor de noordse woelmuis en de waterspitsmuis. Ook is het mogelijk dat de rugstreeppad in het plangebied voorkomt. De genoemde soorten zijn alle zwaar beschermd, waardoor een ingreep in de categorie ruimtelijke ontwikkeling bij de aanwezigheid hiervan niet zomaar uitgevoerd kan worden. Om over het wel of niet aanwezig zijn van deze soorten meer duidelijkheid te verkrijgen, is vervolgonderzoek noodzakelijk.

7 Literatuur

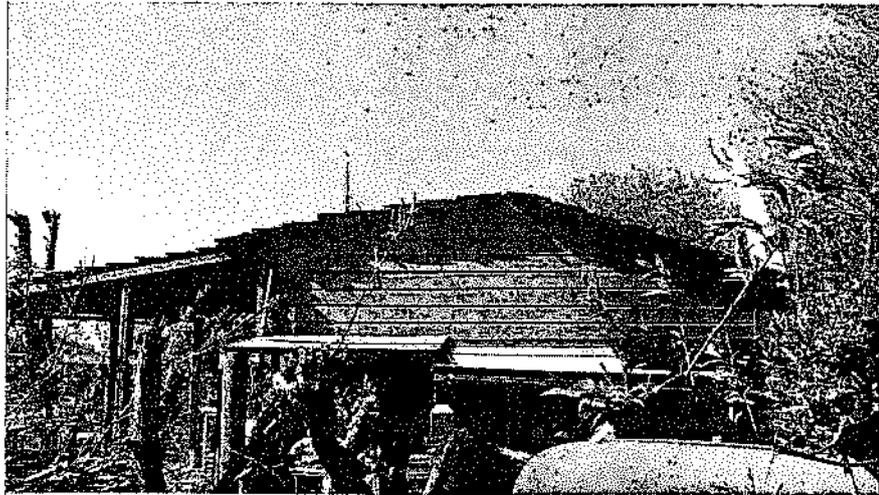
Broekhuizen, S. (et al.). 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Utrecht: K.N.N.V.

Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers. 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. K.N.N.V. Uitgeverij, Utrecht.

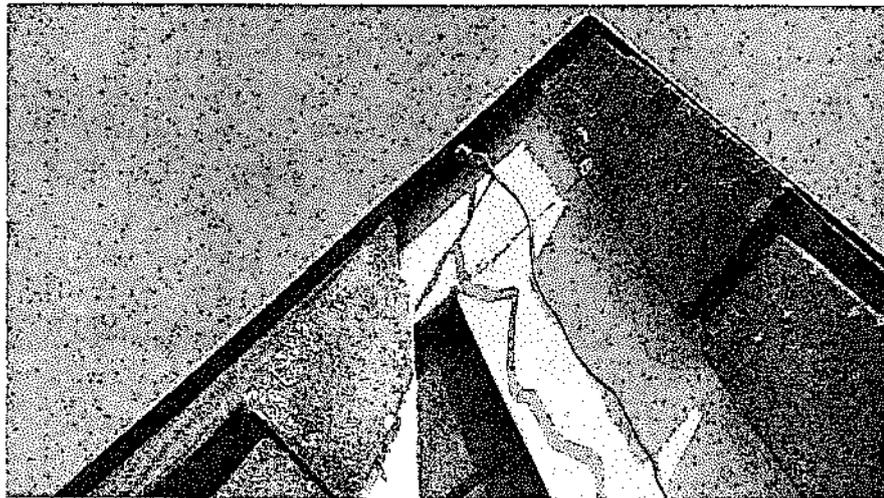
Nöllert, A. & C. Nöllert. 2001. Amfibieëngids van Europa. Tirion, Baarn.

Regelink, J.R. & T. Bosch, 2007. Grote bosmuis in Winterswijk. Zoogdier 18 (3):

Bijlage 1 Fotoimpressie plangebied

Figuur 2: Schuurtje, potentieel geschikt voor gewone en ruige dwergvleermuis

Figuur 3: Gebouw van buitensportverblijf met openigen voor vleermuizen

Figuur 4: Wilg met spleten, mogelijk geschikt als verblijfplaats van vleermuizen

Figuur 5: Wilg met boomholte, mogelijk geschikt voor vleermuizen

Figuur 6: Ruigte en verlande sloot in het plangebied

Figuur 7: Moerassige poel vlak bij buitensportcentrum Dynamique

Figuur 8: Ruige, kruidenrijke vegetatie in het midden van het plangebied, met wisselende waterstand

Figuur 9: Oever met rietbegroeiing in de zuidoostelijke punt van de Laars

Figuur 10: Nest van een ekster

Figuur 11: Juvenile woelrat gevangen door de kat van Mathilde Renes

Bijlage 2 Vogels met jaarrond beschermde nesten

Het Ministerie van LNV heeft in augustus 2009 de lijst met vogelsoorten waarvan de nesten het hele jaar door beschermd zijn aangepast. Met ingang van 26 augustus 2009 geldt een jaarronde bescherming van nesten van:

- Boomvalk (*Falco subbuteo*)
- Buizerd (*Buteo buteo*)
- Gierzwaluw (*Apus apus*)
- Grote gele kwikstaart (*Motacilla cinerea*)
- Havik (*Accipiter gentilis*)
- Huismus (*Passer domesticus*)
- Kerkuil (*Tyto alba*)
- Oehoe (*Bubo bubo*)
- Ooievaar (*Ciconia ciconia*)
- Ransuil (*Asio otus*)
- Roek (*Corvus frugilegus*)
- Slechtvalk (*Falco peregrinus*)
- Sperwer (*Accipiter nisus*)
- Steenuil (*Athene noctua*)
- Wespandief (*Pernis apivorus*)
- Zwarte wouw (*Milvus migrans*).

Meer informatie over deze lijst en de bescherming van nestplaatsen van vogels door de Flora- en faunawet is te vinden op de website van het LNV-Loket:

<http://www.hetinvloket.nl/portal/page?>

[_pageid=122,1780644&_dad=portal&_schema=portal](http://www.hetinvloket.nl/portal/page?_pageid=122,1780644&_dad=portal&_schema=portal) (laatste raadpleging 1-2-2010).

